

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104549,Jerzy-Kossowski-ur-12-sierpnia-1892-w-Grodnie-zm-6-sierp-1939-w-Krakowie-pulk.html>
07.05.2024, 03:54

Jerzy Kossowski (ur. 12 sierpnia 1892 w Grodnie, zm. 6 sierpnia 1939 w Krakowie) - pułkownik pilot.

(...) podczas ofensywy Kijowskiej od dnia 19 IV 20 do dnia 18 VI 20, umiejętnie kierując Eskadrami zawsze na czele, pokazując przykład wybitnego męstwa połączonego z pogardą śmierci, nie zważając na silny ostrzał z ziemi z dział, karabinów maszynowych i ręcznych, atakami swymi na tyłach nieprzyjaciela oraz współdziałając z piechotą, częstokroć z bardzo niewielkiej wysokości wzbudzał popłoch wśród nieprzyjaciela, zadając mu znaczne straty i podrywając moralnie, o czym najlepiej świadczą liczne postrzały samolotu, ranni obserwatorowie oraz załączone radio-depesze nieprzyjacielskie. Dnia 19 IV 20 na rozkaz N[aczelnego] D[owództwa] W[ojska] P[olskiego] dokonał lotu ze Staro Konstantynowa celem wywiadów i bombardowania dworców kolejowych Żytomierza i Kijowa przelatując przestrzeń 620 km, z których 560 nad terytorium nieprzyjacielskim pod nieprzerwanym ostrzałem z dział, karabinów maszynowych i ręcznych. Dnia 30 V 20 współdziałając z piechotą przy odparciu ataku nieprzyjaciela na Tripole brawurowym atakiem zmusił całą flotyllę [dnieprzańską] nieprzyjacielską do cofnięcia się. Dnia 18 VI 20 śmiałym atakiem powietrznym strącił samolot nieprzyjacielski, zabijając załogę. Przez czas ofensywy Kijowskiej wykonał 57 lotów bojowych, wynoszących razem 123 godziny 50 min., miał w swoim samolocie 102 postrzały i dwóch rannych obserwatorów. (Wniosek na odznaczenie Virtuti Militari, bez daty [1920])

Ukończył korpus kadetów w Moskwie (1910) i Michajłowską Szkołę Artylerii w Petersburgu (1913). Służył w artylerii i lotnictwie jako obserwator. W latach 1916-1917 w Szkole Pilotów w Sewastopolu. Po wybuchu rewolucji bolszewickiej w Stanach Zjednoczonych, gdzie w maju 1918 zgłosił się do lotnictwa Armii Polskiej we Francji. Od kwietnia 1919 w Wojsku Polskim, od maja walczył jako zastępca dowódcy 39 eskadry,

od września tr. jako dowódca V Dywizjonu Lotniczego. W 1920 dowódca lotnictwa 3 i 4 Armii, odbył 126 lotów bojowych w czasie 374 godzin. W latach 1921–1925 dowódca dywizjonu w 1 Pułku Lotniczym, 1925–1927 dowódca 11 Pułku Myśliwskiego, następnie w Departamencie Lotnictwa Ministerstwa Spraw Wojskowych. Od 1929 w stanie spoczynku, oblatywacz Państwowych Zakładów Lotniczych. Popęłił samobójstwo powodowany depresją w związku z odrzuceniem wniosku o powrót do służby w obliczu nadchodzącej wojny. Pochowany na cmentarzu wojskowym w Krakowie.

Awanse: podporucznik (1913), kapitan (1916), major (1919), podpułkownik (1921), pułkownik (1924).

Jerzy Kossowski

Bibliografia

CAW, Kol. VM, Jerzy Kossowski, I.482.18-1125; J. Kędzierski, *Kossowski Jerzy (1892—1939), pułkownik pilot*, „Polski Słownik Biograficzny”, t. XIV, 1969, s. 315; J. Zieliński, W. Wójcik, *Lotnicy - Kawalerowie Orderu Wojennego Virtuti Militari*, Warszawa-Toruń 2005, s. 84, 85.